

ที่ พร ๐๐๒๓.๔/ว ๔๗๖

ศาลากลางจังหวัดแพร่
ถนนไชยบูรณ์ พร ๕๔๐๐

๒๖/ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ข้อหารือการออกข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งหว้า ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ เรื่อง การจัดเก็บค่าธรรมเนียมและค่าบริการศูนย์วัฒนธรรมเฉลิมราช พิพิธภัณฑ์ช้างดึกดำบรรพ์ทุ่งหว้า พ.ศ. ๒๕๖๕

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ และนายกเทศมนตรีเมืองแพร่

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ว ๔๗๑
ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๕ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นแจ้งว่า ได้ตอบข้อหารือจังหวัดสตูล กรณีองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งหว้าออกข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งหว้า ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ เรื่อง การจัดเก็บค่าธรรมเนียมและค่าบริการศูนย์วัฒนธรรมเฉลิมราช พิพิธภัณฑ์ช้างดึกดำบรรพ์ทุ่งหว้า พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยมีรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือเป็นแนวทางปฏิบัติ สำหรับอำเภอขอความร่วมมือแจ้งเทศบาลตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่ถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายต่อพงษ์ ทับทิมโต)
ท้องถิ่นจังหวัดแพร่ ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดแพร่

#364

ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ว ๒๙๗๙

แบบฟอร์มที่ออกโดยกรมป่าไม้ในราชอาณาจักร
ลงวันที่ ๒๙ ก.พ. ๒๕๖๕
ฉบับที่ ๒๙๗๙ จำนวน ๑๖๐๐ ชุด
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนครราษฎร์ฯ กทม. ๑๐๓๐๐

๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอหารือการออกข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งหว้า ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ เรื่อง การจัดเก็บค่าธรรมเนียมและค่าบริการศูนย์วัฒนธรรมเฉลิมราช พิพิธภัณฑ์ช้างเด็กตำบลทุ่งหว้า พ.ศ. ๒๕๖๕

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด (ยกเว้นจังหวัดสตูล)

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๔.๓/๑๔/๕๕๗๙

ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๕

จำนวน ๑ ชุด

๒. สำเนาบันทึกคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องสร้างที่ ๘๑๗/๒๕๖๖

เรื่อง การออกข้อบัญญัติขององค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อกำหนดค่าธรรมเนียม

เรียกเก็บจากนักท่องเที่ยว

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้ตอบข้อหารือจังหวัดสตูล กรณีองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งหว้าออกข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งหว้า ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ เรื่อง การจัดเก็บค่าธรรมเนียมและค่าบริการศูนย์วัฒนธรรมเฉลิมราช พิพิธภัณฑ์ช้างเด็กตำบลทุ่งหว้า พ.ศ. ๒๕๖๕ ดังนี้

๑. หากการจัดเก็บค่าธรรมเนียมและค่าบริการศูนย์วัฒนธรรมเฉลิมราช พิพิธภัณฑ์ช้างเด็กตำบลทุ่งหว้า เป็นกรณีที่องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งหว้าได้จัดบริการอย่างหนึ่งอย่างใดแก่ผู้เสียค่าธรรมเนียม และผู้เสียค่าธรรมเนียมได้รับประโยชน์จากการนั้นโดยตรง องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งหว้าย่อมออกข้อบัญญัติเรื่อง การจัดเก็บค่าธรรมเนียมและค่าบริการศูนย์วัฒนธรรมเฉลิมราช พิพิธภัณฑ์ช้างเด็กตำบลทุ่งหว้า พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติสถาบันตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้ ทั้งนี้ เป็นไปตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องสร้างที่ ๘๑๗/๒๕๖๖ ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดสามารถนำมาระบบการพิจารณาได้

๒. กรณีการจัดทำประโยชน์ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำประโยชน์ ในทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๓ นั้น จะใช้บังคับเฉพาะกรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประสงค์จะหาประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยวิธีการให้เช่าเท่านั้น จึงจะจัดให้มีเอกสารนามประมูลเพื่อเข้าทำประโยชน์ในทรัพย์สินเพื่อเป็นการหารายได้ให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายนรศักดิ์ สุขสมบูรณ์)

ผู้อำนวยการกองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น

กลุ่มงานวินิจฉัยและกำกับดูแล

โทร. ๐-๒๒๔๑-๕๐๐๐ ต่อ ๕๒๕๒

โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๕๐๓๖

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th

ผู้ประสานงาน ณัฐรัตน์ เบอร์โทร ๐-๒๒๔๑-๕๐๓๖

พ.ศ. ๒๕๖๓/๑๗๙๔

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนครรราชสีมา ๗๐๓๐๐

๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอหารือการออกข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งหว้า ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ เรื่อง การจัดเก็บค่าธรรมเนียมและค่าบริการศูนย์วัฒนธรรมเฉลิมราช พิพิธภัณฑ์ช้างดีก์ตำบลทุ่งหว้า พ.ศ. ๒๕๖๕

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดสตูล

วันเดียว หนังสือจดหมายที่ สค ๐๐๑๓๗/๙๘๓๕ ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๔

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาบันทึกคณะกรรมการคุยคุยค่าเรื่องเรื่องที่ ๘๗๙/๒๕๖๖ เรื่อง การออกข้อบัญญัติขององค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อกำหนดค่าธรรมเนียมเรียกเก็บจากนักท่องเที่ยว จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ จังหวัดสตูลได้หารือครั้งก่อการบริหารส่วนตำบลทุ่งหว้าออกข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งหว้า ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ เรื่อง การจัดเก็บค่าธรรมเนียมและค่าบริการศูนย์วัฒนธรรมเฉลิมราชพิมภัณฑ์ซึ่งติดตั้งดำเนินการพัฒนา พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อให้นายอำเภอทุ่งหว้าพิจารณาให้ความเห็นชอบ นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้ว มีความเห็นดังนี้

๖. กรณีการจัดทำประโยชน์ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำประโยชน์ในทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๓ นั้น จะใช้บังคับเฉพาะกรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประสงค์จะหาประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยวิธีการให้เช่าเท่านั้น จึงจะจัดให้มีเอกสารมาประมูลเพื่อเข้าทำประโยชน์ในทรัพย์สินเพื่อเป็นการหารายได้ให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบ และถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายนรศักดิ์ สุขสมบูรณ์)
ผู้อำนวยการกองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น
กลุ่มงานวินิจฉัยและกำกับดูแล
โทร. ๐-๒๒๔๑-๙๐๐๐ ต่อ ๕๒๕๒
โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๖
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th
ผู้ประสานงาน ณัฐวัฒน์ เบรร์โทร ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๖

**บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การออกข้อบัญญัติขององค์กรบริหารส่วนตำบล
เพื่อกำหนดค่าธรรมเนียมเรียกเก็บจากนักท่องเที่ยว**

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ได้มีหนังสือ ที่ นร 0106/19046 ลงวันที่ 14 สิงหาคม 2546

ดังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้รับ การส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นหารือบัญหาอภัยหมาย เกี่ยวกับการออกข้อบังคับขององค์กรบริหารส่วนตำบลเกาเช้าง และองค์กรบริหารส่วนตำบลเกาเช้างได้จังหวัดราชบุรี ในเรื่องการจัดหารายได้ขององค์กรบริหารส่วนตำบล โดยการออกข้อบังคับตำบลเพื่อกำหนดค่าธรรมเนียมเรียกเก็บจากนักท่องเที่ยว ในอัตราคนละ 20 บาท เป็นค่าบำรุงรักษาสิ่งแวดล้อม ในด้านการกำจัดขยะมูลฝอย การบำรุงรักษาป้าย ทะลุ ชายหาดและสิ่งแวดล้อมอื่นๆ โดยเห็นว่า องค์กรบริหารส่วนตำบลสามารถออกข้อบังคับตำบลได้โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 16 (24) มาตรา 23 (19) ประกอบกับพระราชบัญญัติสภากتاب进门และมาตรา 82 (4) ความเห็นของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ดังต่อไปนี้ อย่างไร

สำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นว่า บัญหาของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเป็นกรณี เกี่ยวกับอำนาจขององค์กรบริหารส่วนตำบลในการออกข้อบังคับตำบลโดยอาศัยอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ประกอบกับพระราชบัญญัติสภากتاب进门และมาตรา 2537 ซึ่งยังไม่มีแนวทางปฏิบัติไว้และจะเป็นประโยชน์และแนวทางในการออกข้อบังคับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งอื่นๆ ด้วย จึงขอหารือบัญญาดังกล่าวต่อสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ 1) ได้พิจารณาข้อหารือดังกล่าว ประกอบกับได้รับฟังคำชี้แจงจากผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี) ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) ผู้แทนองค์กรบริหารส่วนตำบลเกาเช้าง และผู้แทนองค์กรบริหารส่วนตำบลเกาเชียงได้แล้วเห็นว่า แม้มาตรา 71 วรรคหนึ่ง¹ แห่งพระราชบัญญัติสภากتاب进门และองค์กรบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537

ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร 0901/1273 ลงวันที่ 17 ธันวาคม 2546 ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีดังสำนักเลขานุการ กนบรัฐมนตรี

¹ มาตรา 71 องค์กรบริหารส่วนตำบลอาจออกข้อบัญญัติองค์กรบริหารส่วนตำบลเพื่อใช้บังคับในเขตองค์กรบริหารส่วนตำบลได้เท่าที่ไม่ขัดต่อกฎหมายหรืออำนาจหน้าที่ขององค์กรบริหารส่วนตำบลในการนี้จะกำหนดค่าธรรมเนียมที่จะเรียกเก็บและกำหนดโทษปรับผู้ฝ่าฝืนด้วยก็ได้ แต่ไม่ให้กำหนดโทษโดยปรับเงินหนึ่งพันบาท เว้นแต่จะมีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

จะบัญญัติให้องค์การบริหารส่วนตำบลอาจอากข้อบัญญัติเพื่อใช้บังคับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเท่าที่ไม่ขัดต่อกฎหมายหรืออำนาจหน้าที่ โดยจะกำหนดค่าธรรมเนียมที่จะเรียกเก็บได้ก็ตาม แต่ในการที่จะเรียกเก็บค่าธรรมเนียมนั้น จะต้องเป็นกรณีที่องค์การบริหารส่วนตำบลได้จัดบริการอย่างหนึ่งอย่างใดแก่ผู้เสียค่าธรรมเนียม และผู้เสียค่าธรรมเนียมได้รับประโยชน์จากการนั้นโดยตรง อันเป็นหลักการจัดเก็บค่าธรรมเนียมตามกฎหมายต่าง ๆ ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน และหลักการนี้ได้นำไปกำหนดไว้อย่างชัดเจนในพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 23 (19)² ที่บัญญัติว่า องค์การบริหารส่วนตำบลจะเรียกเก็บค่าธรรมเนียมได้ฯ จะต้องเป็นกรณีที่เรียกเก็บจากผู้ใช้หรือได้รับประโยชน์จากการสาธารณูปการใดมีขึ้น ฉะนั้น การที่องค์การบริหารส่วนตำบล เกาะช้าง และองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะช้างได้จะอาศัยอำนาจหน้าที่ในการบำรุงรักษาสิ่งแวดล้อมตามที่พระราชบัญญัติสถาบันด้านแลดและองค์การบริหารส่วนตำบลฯ มาตรา 67 (7)³ หรือพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นฯ มาตรา 16 (24)⁴ ให้อำนาจไว้ เพื่อออกข้อบัญญัติกำหนดค่าธรรมเนียมเรียกเก็บจากนักท่องเที่ยว โดยอ้างว่าเพื่อเป็นค่าบำรุงรักษาสิ่งแวดล้อมในด้านการทำดิน ขยายมูลฝอยฯ นั้น ย่อมจะเห็นได้ว่าเป็นการขัดต่อหลักการบริการจัดเก็บค่าธรรมเนียมข้างต้น เพราะนักท่องเที่ยว มิใช่ผู้ได้รับบริการหรือประโยชน์จากการบำรุงรักษาสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลแห่งโดยตรง แต่ประกาศให้หากแต่ตามความเป็นจริงประชาชนและผู้ประกอบการให้บริการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวที่อยู่ในองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งสองแห่งเป็นผู้ได้รับประโยชน์จากการบำรุงรักษาสิ่งแวดล้อมดังกล่าว ทั้งในด้านสุขาภิบาลและระบายน้ำอุปทานด้วยและประโยชน์จากการส่งเสริมการท่องเที่ยว อันจะมีผลเป็นการสร้างรายได้ให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลและประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลมากขึ้นตามไปด้วย นอกจากนี้ การจัดเก็บ

² มาตรา 23 เทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบลคลามมีราษฎร์ได้จ้างภายนอก ค่าธรรมเนียม และเงินรายได้ดังต่อไปนี้

ค่าธรรมเนียมใด ๆ ที่เรียกเก็บจากผู้ใช้หรือได้รับประโยชน์จากการสาธารณูปการที่จัดให้มีขึ้น

³ มาตรา 67 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบลสมมิหน้าที่ต้องทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้

(7) หุ้นของ คุณ และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

⁴ มาตรา 16 ให้เทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบลสมมิอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณูปการของประชาชนในท้องถิ่นของตนดังนี้

(24) การจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากป่าไม้ ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

รายได้ในลักษณะที่องค์การบริหารส่วนตำบลลังสองประสงค์จะดำเนินการนั้น มีลักษณะเป็นการเรียกเก็บภาษีจากนักท่องเที่ยว ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลไม่มีอำนาจกระทำได้ เว้นแต่จะมีกฎหมายให้อำนาจไว้เป็นการเฉพาะเท่านั้น

ด้วยเหตุผลดังกล่าว การที่องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะช้าง และองค์การบริหารส่วนตำบล
เกาะช้างได้จะดำเนินการออกข้อบัญญัติกำหนดค่าธรรมเนียมเพื่อเรียกเก็บจากนักท่องเที่ยวในลักษณะนี้
จึงไม่อาจกระทำได้

(นางสาวพรพิพิญ ชาละ)

รองเลขานุการฯ

รักษาราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มีนาคม 2546